

Kostas Ostraukas

JŪRATĖ IR KASTYTIS

Ant marių kranto meškerioja KASTYTIS. Meškerioja ir keikiasi.

KASTYTIS. Velniava!.. (Ir t.t.) Tupiu dieną, tupiu naktį — nieko gero nepagaunu. Vakar menkė už uodegos ištraukiau — ir viskas. Negi žuvys prigėrė?

Staiga kažkas užkimba drūčiai. Įsitvėrus į meškerės kotą, iš marių dugno išnyra JŪRATĖ — striuka drūta kaip statinė, įsispraudus į bikini.

KASTYTIS. Kas gi čia per sutvėrimas? Netgi kvailas juokas ima.

Nieko nelaukus, JŪRATĖ griebia KASTYTĮ į glėbį.

JŪRATĖ. „Oi Kastyti
Baltalyti...“

KASTYTIS. Apie kokią tu čia lytį?..

JŪRATĖ. „Kam žuvytes man vilioji?“

KASTYTIS. Ne vilioju — meškerioju. Tokia žuvies dalia. Ale tu ir kvepi silke.

JŪRATĖ. „Aš — Jūratė nemarioji.“

KASTYTIS. Na tai kas?

JŪRATĖ. Marių deivė dyvina.

KASTYTIS. Kurgi ne. Ir plika.

JŪRATĖ. Kokia vyriška tavo krūtinė...

KASTYTIS. Ką tu čia dabar skiedi...

JŪRATĖ. ...akių tik žiebia spinduliai...

KASTYTIS stovi apsiblausęs.

JŪRATĖ. ...jėga tik trykšta begalinė...

KASTYTIS nusižiovauja plačiai.

KASTYTIS. Nežinau, nei ką tu šneki, nei ko tu nori.

JŪRATĖ mirkteli.

JŪRATĖ. Ar marių dovanos tavęs nebevilioja?

KASTYTIS. O kaipgi — žuvys.

JŪRATĖ. Eikš su manim į jūrų dugną...

KASTYTIS. Ar pasiutai!..

JŪRATĖ. ...į gintaro rūmus...

KASTYTIS. Kur aš čia dabar brisiu į vandenį, — šlapia. O gal, ko gero, nori, kad pripusčiau?

JŪRATĖ. ... — aš gulėsiu tau prie šono...

KASTYTIS. Ko tu čia mane pristojai!..

JŪRATĖ. ...ir akis karštai bučiuosiu...

KASTYTIS. Ale, žinai, visai nusišnekėjai. Keliauk, mergele, iš kur atėjus.

KASTYTIS stveria JŪRATĘ ir nori įmest į marias. Bet nepakelia. Vargais negalais įstumia į vandenį ir pamurkdo. Plūkšteli, subanguoja marios.

JŪRATĖ. Dievai! . . Gelbėkit! . . Skęstu!

KASTYTIS. Taip tau ir reikia.

JŪRATĖ nuskęsta.

Debesyje trankiai sugriaudi. Pasmilksta dūmelis. Ateina PERKŪNAS — susivėlęs, visas paišinas.

KASTYTIS. Sveiks drūtas, tėvuk. Ko tu toks suodinas tarsi kaminkrėtis?

PERKŪNAS. Pasisvaidytum žaibais, tai ir tu, vaiki, pajuostum kaip anglis. Perkūnas esmi.

KASTYTIS. Žiūrėk tu man.

PERKŪNAS. Gerai, kad nuplukdei tą mergšę, — nereikės man su šlapiu daiktu terliotis. O taipgi ir didžios bėdos išvengei.

KASTYTIS. Nejaugi?

PERKŪNAS. Tave banga, vaikine, būt užbučiavus negyvai.

KASTYTIS. Ką sakai! Linksma mirtis. Bet dabar jau šaukštai popiet.

Abu nueina savais keliais.

Epilogas

Eina KASTYTIS namo ir sutinka MAIRONĮ. Šis labai perpykęs — net pažaliavęs.

KASTYTIS. Tegu bus pagarbintas.

MAIRONIS. Tu, parše, nesigarbink, o atsiprašyk!

KASTYTIS. Už ką, klebone?

MAIRONIS. Aš joks klebonas!

MAIRONIS nusiima nuo nosies pensnė ir vėl užsideda.

MAIRONIS. Ar nematai, snargliau, kad esu Maironis?

KASTYTIS. O kas tai per vienas?

MAIRONIUI nukrenta pensnė.

MAIRONIS. O tempora! O mores!

KASTYTIS. Quod erat demonstrandum. Apylaisviai išvertus (*MAIRONIS kilsteli akis „į dangų“*): Prašau įrodyti. A propos: man geriau patinka iš marių putos gimus, iš vandenų kriauklės išlipus Botticellio Venera. Bastą!

KASTYTIS persimeta per petį meškerę ir nueina švilpaudamas.

MAIRONIS išsitraukia skubiai iš sutanos brevijorių, persižegnoja ir puola įnirtęs melstis.

1976

Ostrauskas, Kostas. Ketvirtoji siena: Kūryba – kritika / kritika – kūryba – Chicago: Algimanto Mackaus knygu leidimo fondas, 1996.